

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav germánských studií

Štěpán Zbytovský, Ph.D.

Ústav germánských studií
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova v Praze
Náměstí Jana Palacha 2
11638 Praha 1

Prag, den 25. 6. 2014

Posudek k bakalářské práci

LUJCOVÁ, Drahomíra. *Die Kultur als Nährboden für das neonazistische Gedankengut*. UGS FF UK, 2014, 44 s.

Jestliže mnohé závěrečné práce již volbou tématu naznačují, že nepřekročí práh akademického prostředí, lze na předložené bakalářské práci Drahomíry Lujcové ocenit již společensky výrazně relevantní tematické zaměření, které ji činí zajímavou pro široký okruh čtenářů. Předmět pojednání je jasně definován v abstraktu: „Tato práce se zabývá německou neonacistickou scénou, přičemž hlavním cílem práce bude ukázat její vliv na kulturní dění Německa od osmdesátých let a posoudit její význam pro pravicový extremismus. Největší pozornost bude věnována hudební scéně, která slouží jako nástroj k rozšíření těchto myšlenek především mezi mladými lidmi.“ Oproti širšímu vymezení v titulu a obsahu naznačenému v abstraktu se nicméně práce prakticky zabývá pouze hudební scénou, nikoli dalšími kulturními odvětvími – to by bylo vhodné signalizovat výrazněji hned od začátku.

Práce je logicky a promyšleně vystavěna: Nejprve mapuje pole německého neonacismu a radikálně nacionální politické scény a soustředí se přitom na dějiny Národně demokratické strany Německa (NPD), sítě Blood and Honour, ale i satirických podniků jako Fronta německých jablek či Storch Heinar. Nabízí se zde nejen otázka, nakolik satira proti neonacismu proniká i do oblasti hudební produkce (třeba v případě uk skupení Nordwand), ale obecněji, zda by spíše než politicko-historické zaměření úvodních kapitol nebylo vhodnější mapování kulturního kontextu neonacistické hudby – mám na mysli např. roli kultury a hudby v neonacistických médiích, z nichž je zmíněn jen Rock Nord. Nicméně výklad tří kapitol

Ústav germánských studií

kapitol o právních opatřeních vůči extrémní pravici v Německu, o dějinách radikální pravice od roku 1945, dějinách a profilu NPD (8-19) je velmi přehledný a informativní. Vysvětlení ovšem vyžaduje výskyt několika vět, které jsou zjevně přejaté z neuvedených zdrojů, např.: „Der damalige Vorsitzende des Innenausschusses des Deutschen Bundestages, Sebastian Edathy, kündigte daraufhin an, Strafanzeige gegen Voigt zu erstatten.“ (totožně ve Wikipedii, heslo Udo Voigt).

Stejně přínosný a až na výjimky pečlivě zpracovaný je výklad zaměřený na hudební, zejména rockovou scénu, označovanou souhrnně jako „Rechtsrock“. Zajímavý je poukaz na prehistorii propojení hudby a nacionalismu a načrtnuté teze o proměnách „nacionálního“ statusu hudby od wagnerovského kultu přes hudební stránku nacistické propagandy po vztah neonacistické scény k populární hudbě od 50. let 20. století. I tato kapitola by zasloužila rozvedení – spíše než předchozí v mnoha zdrojích dohledatelné výklady o současných politických dějinách hnutí. Samotnému „Rechtsrocku“ je ovšem věnován velmi zdařilý výklad kapitoly osmé (26-32). Následně jsou detailněji pojednány tři neonacistické skupiny (Böhse Onkelz, Störkraft a Spreegeschwader). Otázkou je, proč byly z dříve vyjmenovaného širšího okruhu vybrány právě tyto skupiny? Také by bylo zajímavé ukázat na vzájemném srovnání jejich stylu, písňových textů nebo mediální prezentace, v čem je neonacistická hudební scéna různorodá, zda a nakolik zrcadlí ideologickou rozmanitost politické neonacistické scény?

Práce je psáně dobrou němčinou, místy s drobnými fomulačními nepřesnostmi či chybami (např. „Schnellballsystem“ místo Schneeballsystem, str. 36). Zaměřil jsem se zejména na problematické body či otázky, celkově však práce zdařile představuje neopominutelnou složku současné kultury německy mluvících zemí a dostává nárokům kladeným na tento typ práce. Proto práci doporučuji k obhajobě a předběžně navrhuji klasifikaci „velmi dobře“.

Štěpán Zbytovský, Ph.D.